

پایان‌نامه‌ی کارشناسی ارشد: فاطمه رامشینی، ۱۳۹۶

ربط حادث به قدیم از دیدگاه حاجی سبزواری و ابن سینا

قواعد و اصولی که در فلسفه به اثبات می‌رسند، مبنای بسیاری از براهین و مسائل فلسفی قرار می‌گیرند و به کمک آن زیر ساخت‌ها، از زاویه دیگر مشکل آفرینند، تا جایی که دانشمندان در حل آن مشکل، اوقات زیادی صرف می‌کنند و در نهایت یا به حل مشکل فائق می‌آیند و یا دچار تشتت آراء می‌گردند. مسائلی را اثبات و مغالطاتی را نمایان می‌سازند. اما همین قواعد که در پیشبرد و توسعه مسائل فلسفی کمک شایانی می‌کنند، از زاویه دیگر مشکل آفرینند، تا جایی که دانشمندان در حل آن مشکل، اوقات زیادی صرف می‌کنند و در نهایت یا به حل مشکل فائق می‌آیند و یا دچار تشتت آراء می‌گردند و گاه مشکل همچنان باقی می‌ماند. فیلسوفان ما از یک طرف با اصول مسلم و پذیرش آن‌ها مواجهند و از طرفی دیگر باید مراتب لوازم و توابع آن اصول باشند.

مسئله رابط حادث به قدیم نیز از جمله مسائلی است که از چنین اصول مسلمی ناشی شده است. در این خصوص ابتدا به چند اصل مسلم فلسفی اشاره می‌کنیم و سپس به مشکل ربط حادث به قدیم و همین طور مسئله ربط متغیر به ثابت که زاییده آن‌هاست از دیدگاه دانشمند یعنی حاج ملاهادی سبزواری و شیخ‌الرئیس ابوعلی سینا می‌پردازیم.

کلیدواژه‌ها: حدوث ذاتی، قدم ذاتی، حدوث زمانی، قدم زمانی، امکان، ماهیت.

شماره‌ی پایان‌نامه: ۱۲۷۲۰۴۱۰۹۴۲۰۰۴

تاریخ دفاع: ۱۳۹۶/۱۱/۱۲

رشته‌ی تحصیلی: فلسفه و حکمت اسلامی

دانشکده: علوم انسانی

استاد راهنما: دکتر حسین بهروان

M.A. Thesis:

RELATION BETWEEN THE INCIDENT TO THE OLD FROM THE HAJI SABZEVARI AND EBN-E-SINA'S POINT OF VIWE

Logic maxims and principles proved in philosophy are used as a basis for philosophical deductions and issues (problems). They are used as foundations to prove some philosophical problems, and to reveal the invalidity of fallacious arguments. Although these principles and maxims have been a considerable asset in the development of philosophical problems, viewed from another perspective, they can create so many problems to which

philosophers have devoted much time. These problems have either been solved, or have lead to long lasting issues over which there is still controversy. From one hand , our philosophers accept these definite maxims and principles. From the other hand, they have to be cautious about their requirements and deductions.

One of these problems derived from such principles is the relation of the past to the old (Rabet-e-hades-be-ghadim). In this regard, some definite philosophical principles are mentioned first. Then, the problem of the relation the past to the old, and the problem of the relationship between the constant and the variable, both of which are derived from such principles, are discussed from the perspective of Haj Molla Hadi Sabzevari and Avicina.